[2018] 12 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1101

ਸੁਦਰਸਨ ਪੁਹਾਨ

ਬਨਾਮ

ਜਯੰਤਾ ਕੁ. ਮੋਹੰਤੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

(2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3798-3799)

ਸਤੰਬਰ 20, 2018

[ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਅਬਦੁਲ ਨਜ਼ੀਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 ਧਾਰਾ 173 - ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ - ਉਸਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਐਮਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ (ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੀੜਤ, ਇਕਲੌਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਰੱਖਿਆ: ਐਮਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਵਾਂਗ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰ.XX, ਆਰ.4(2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਡਰ XLI, ਆਰ.31 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਰੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਨੁਕਤੇ, ਉਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 ਨੂੰ ਕੇਸ ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। -ਧਾਰਾ 96, ਆਰਡਰ XX, ਆਰ.4(2) ਆਰਡਰ XLI, ਆਰ. 31 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। -

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

1. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। [ਪੈਰਾ 34][1111- ਡੀ-ਈ]

2. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ "ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ" ਅਤੇ "ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 24,62,065/- ਰੁਪਏ"। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਵਿਵਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 35] [1111- ਐਫ-ਜੀ]

3. ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 36] [1111- ਐੱਚ; 1112- ਏ]

4. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸੈਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। [ਪੈਰਾ 38] [1112- ਡੀ]

ਬੀਵੀ ਨਾਗੇਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਵੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਮੂਰਤੀ (2010) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 530: [2010] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 784; ਸੰਤੋਸ਼ ਹਜ਼ਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਤਿਵਾੜੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ (2001) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 179: [2001] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 948; ਐਚ.ਕੇ.ਐਨ. ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਇਰਸ਼ਾਦ ਬਸਿਤ (2005) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 243 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਮਧੁਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੰਗਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (2001) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 756 [2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 138; ਜਗਨਨਾਥ ਬਨਾਮ ਅਰੁਲੱਪਾ ਅਤੇ ਹੋਰ: (2005) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 303; ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਮਸਨਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 174: [2011] 10

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 436; ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮਮਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2016) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 172; ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2000) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 198; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵਦੀਪ ਕੁੜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 680 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਰੀਅਨ ਚਾਕੋ ਬਨਾਮ ਵਰਕੀ ਓਸੇਫ ਏਆਈਆਰ 1969 ਕੇਰਲ 316 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।,

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2001] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 948 ਪੈਰਾ 25 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2001] 3 ਐਸਸੀਆਰ 138 ਪੈਰਾ 26 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2005) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 243 ਪੈਰਾ 27 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(2005) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 303 ਨੇ ਪੈਰਾ 28 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2010] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 784 ਪੈਰਾ 29 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2011] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 436 ਪੈਰਾ 30 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2016) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 172 ਪੈਰਾ 30 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(2000) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 198 ਪੈਰਾ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2004) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 680 ਨੇ ਪੈਰਾ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3798-3799 ਆਫ਼ 2016।

ਕਟਕ ਵਿਖੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 09.11.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 690 ਅਤੇ 839 ਆਫ਼ 2014।

ਅਲਖ ਅਲੋਕ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਅੰਭੋਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਟਕ ਵਿਖੇ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2014 ਦੇ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 690 ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਵਿੱਚ 09.11.2015 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 2014 ਦਾ ਨੰਬਰ 839 ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ') ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2014 ਦੇ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 839 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2014 ਦੇ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 690 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

3. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਾਹਨ (ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ) ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਮਾਲਕ ਗੈਰ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਸੀ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੰਬਰ 2 ਸੀ।

4. 31.10.2012 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਇੱਕ ਦੀਪਕ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ 18 'ਤੇ ਬੈਸਿੰਗਾ ਤੋਂ ਬਾਰੀਪਾਡਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਇੱਕ ਮਿੰਨੀ ਟਰੱਕ (407) ਨਾਲ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਜਯੰਤ ਕੁਮਾਰ ਮੋਹੰਤੀ (ਸੀਏ 3798/2016 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਸੀਏ 3799/2016 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2) ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੀਏ 3798/2016 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਸੀਏ 3799/2016 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1) ਨਾਲ ਬੀਮਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ 25-27 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਦਾਤੀਦੇਮਿਨ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ "ਪੈਰਾਪਲੇਜੀਆ" (ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਵਿੱਚ ਸੱਟ) ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ।

6. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਮਵੀ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 166 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਮਯੂਰਭੰਜ ਬਾਰੀਪਾਡਾ (ਉੜੀਸਾ) ਅੱਗੇ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲਈ ਐਮਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

7. 17.05.2014 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਗੈਰ-ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ) ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੁੱਲ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ 7% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਾਈ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਕਟਕ।

9. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰ.690/2014 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰ.839/2014 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

10. ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ (ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰ.839/2014) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ (ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰ. 690/2014) ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਦੱਸ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਇੱਕ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਦੱਸ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਕਮ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

13. ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ (ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰ. 839/2014) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 24, 62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

15. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕੀਤੀ, ਨਾ ਹੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਸਿਵਾਏ "ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ" ਅਤੇ "ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ

ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"।

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਾਰ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ।

17. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਐਮ.ਵੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਕੇਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

18. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੇਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇਣਾ ਅਟੱਲ ਹੈ।

19. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ) ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰਨ।

20. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

21. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਐਲਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਰੈਜ਼ ਇੰਟੀਗਰਾ ਨਹੀਂ ਹਨ।

22. 1969 ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ - ਵੀ.ਆਰ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਈਅਰ, ਜੇ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਸਨ) ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਕੋਡ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਰੀਅਨ ਚਾਕੋ ਬਨਾਮ ਵਾਰਕੀ ਓਸੇਫ, ਏਆਈਆਰ 1969 ਕੇਰਲ 316, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਈ। ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਸੂਖਮ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"1. ਮੁੱਦਈ, ਜੋ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਆਪਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ

ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਮੁਨਸਿਫ਼, ਜਿਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਮੁੱਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਪਰ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕੁਝ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ।

2. ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਅਦਾਲਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਲਈ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਿਚਕਾਰ ਤਿੱਖਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਨਿਰੀਖਣ....."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

23. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ।

24. ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

25. ਸੰਤੋਸ਼ ਹਜ਼ਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਤਿਵਾੜੀ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਵਿੱਚ ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੁਆਰਾ। (2001) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 179, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ (ਪੰਨੇ 188-189 'ਤੇ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

".....ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਸੁਚੇਤ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ..... ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰਕ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ....."

26. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਧੂਕਰ ਅਤੇ ਓਰਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਬਨਾਮ ਸੰਗਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2001) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 756, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇ।

27. ਐੱਚ.ਕੇ.ਐੱਨ. ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਇਰਸ਼ਾਦ ਬਾਸਿਥ, (2005) 10 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 243 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ (ਪੰਨਾ 244 'ਤੇ) ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ: (ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੈਰਾ 3)

"3. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸ ਕੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਬੈਠ ਕੇ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਟਾਈਟਲ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇ।"

28. ਦੁਬਾਰਾ ਜਗਨਨਾਥ ਬਨਾਮ ਅਰੁਲੱਪਾ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ., (2005) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 303 ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ (ਪੰਨੇ 303-04 'ਤੇ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੈਰਾ 2)

"2. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ....."

29. ਦੁਬਾਰਾ ਬੀ.ਵੀ. ਨਾਗੇਸ਼ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਐਚ.ਵੀ. ਵਿੱਚ। ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਮੂਰਤੀ, (2010) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 530, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਇਆ:

"3. ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ/ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ 41 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਸਲ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਨਿਯਮ 31 ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਦੱਸੇ:

(ਏ) ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਨੁਕਤੇ;

(ਬੀ) ਉਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ;

(ਸੀ) ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ; ਅਤੇ

(ਡੀ) ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਕਰੀ ਉਲਟ ਜਾਂ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਰਾਹਤ ਜਿਸ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਸੁਚੇਤ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ,

ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਬੈਠ ਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੇ ਕੇ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਸੰਤੋਸ਼ ਹਜ਼ਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਤਿਵਾੜੀ, (2001) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 179 ਪੰਨਾ 188, ਪੈਰਾ 15 'ਤੇ ਅਤੇ ਮਧੂਕਰ ਬਨਾਮ ਸੰਗਰਾਮ, (2001) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 756 ਪੰਨਾ 758, ਪੈਰਾ 5 'ਤੇ ਦੇਖੋ।)

5. ਉਪਰੋਕਤ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਗੁਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।"

30. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਮਸਨਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2011) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 174 ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮਮਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2016) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 172 ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

31. ਐਮ.ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਵਾਂਗ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। [ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ((2000) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 198 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਵਦੀਪ ਕੁੜ ਅਤੇ ਵੇਖੋ ਹੋਰ (2004) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 680]।

32. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 4 (2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਆਰਡਰ XL ਨਿਯਮ 31 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਰਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲੇ/ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਨੁਕਤੇ, ਉਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

33. ਹੁਣ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ:

"ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਉਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

34. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਖ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

34. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਖ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

35. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ "ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ" ਅਤੇ "ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 24,62,065/- ਰੁਪਏ"। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 20,00,000/- ਰੁਪਏ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਵਿਵਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕਟੌਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

36. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

37. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ (2014 ਦਾ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰ.839) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ (ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰ.690/2014) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

38. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਮਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ (2014 ਦਾ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ.ਨੰ. 690) ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

39. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ (2014 ਦਾ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ.ਨੰ. 690) ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 24,62,065/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵਾਧੇ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

40. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਮ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਨੰ. 690/2014 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਕਰੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

41. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ